

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

การงานอาชีพ ม. 3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผู้เรียบเรียง

อรุณี ลิ้มศิริ กศ.บ., กศ.ม.

สกุณา หนูแก้ว วท.บ.

ผู้ตรวจ

ดร.มนกกาญจน์ ทองใย กศ.บ., กศ.ม., กศ.ด.

ศศิกัญจน์ ธิบรวมทรัพย์ วท.บ., กศ.ม.

อุทัยวรรณ พึ่งเงิน กศ.บ.

บรรณาธิการ

สุระ ดามาพงษ์ กศ.บ., กศ.ม.

พีรธัมภา สหะศักดิ์มนตรี ศศ.บ. (เกียรตินิยม)

ผลิตและจัดจำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

วัฒนาพานิช สำราญราษฎร์

216-220 ถนนบำรุงเมือง แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

โทร. 02 222 9394 • 02 222 5371-2 FAX 02 225 6556 • 02 225 6557

email: info@wpp.co.th

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

การงานอาชีพ ม. 3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

ห้ามละเมิด ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่

ส่วนหนึ่งส่วนใด เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

ผู้เรียบเรียง

อรุณี ลิ้มศิริ

สกุณา หนูแก้ว

ผู้ตรวจ

ดร.มณฑกาญจน์ ทองใย

ศศิกาญจน์ ธิบรรมทรัพย์

อุทัยวรรณ พึ่งเงิน

บรรณาธิการ

สุระ ดามาพงษ์

พีรธรรมา สหะศักดิ์มนตรี

ISBN 978-974-18-7731-7

พิมพ์ที่ บริษัท โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด นายเรณูชัย จงพิพัฒน์สุข กรรมการผู้จัดการ

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ ม. 3 เล่มนี้จัดทำขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีเป้าหมายให้นักเรียนและครูใช้เป็นสื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญด้านการคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ซึ่งนำไปสู่เป้าหมายการมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทำประโยชน์ให้สังคม เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไทยและสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีความสุข

การจัดทำ**หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ ม. 3** คณะผู้จัดทำได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งด้านวิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงแนวคิดการจัดการเรียนรู้อิงสมรรถนะ (Competency-Based Instruction) แล้วจึงนำองค์ความรู้ที่ได้มาออกแบบหน่วยการเรียนรู้ โดยแต่ละหน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วยตัวชี้วัดชั้นปี สาระการเรียนรู้ ลองคิด ลองตอบ (คำถามนำสู่การเรียนรู้) ที่เชื่อมโยงกับเนื้อหาแต่ละเรื่อง สารานุกรม คำศัพท์สำคัญ แหล่งสืบค้นข้อมูล กิจกรรมเรียนรู้...สู่ปฏิบัติ ผังมโนทัศน์สรุปเนื้อหา กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะ และคำถาม ทบทวน นอกจากนี้ ห้าเล่มยังมีบรรณานุกรมและอภิธานศัพท์ ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างครบถ้วน ทั้งนี้การออกแบบกิจกรรมในหนังสือเรียนเล่มนี้ยึดแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงศักยภาพของนักเรียน มุ่งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เน้นการเรียนรู้แบบองค์รวมบนพื้นฐานของการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มุ่งพัฒนาการคิด และพัฒนาการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง ร่างกาย อารมณ์ และสังคมของนักเรียน อันจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้นำไปสู่สมรรถนะที่สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า **หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ ม. 3** เล่มนี้จะช่วยสนับสนุนให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะพื้นฐานในการทำงาน ทักษะการคิด และทักษะการจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำรงชีวิตและการอาชีพบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

คำชี้แจง

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ ม. 3 เล่มนี้ ได้ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ให้แต่ละหน่วยการเรียนรู้มีองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบที่สำคัญของหน่วยการเรียนรู้

ตัวชี้วัดชั้นปี

(Grade Level Indicator)

เป็นเป้าหมายในการพัฒนา
นักเรียนให้ได้รับความรู้และ
ปฏิบัติได้ตามมาตรฐานการ
เรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี

สาระการเรียนรู้

(Learning Strand)

นำเสนอขอบข่ายเนื้อหาที่
นักเรียนจะได้เรียนในหน่วย
การเรียนรู้

ลองคิด ลองตอบ

(Think & Reply)

เป็นคำถามเพื่อกระตุ้น
ความคิดและความสนใจของ
นักเรียน

เนื้อหา (Content)

นำเสนอเนื้อหาที่ตรงตาม
สาระการเรียนรู้แกนกลางโดย
สื่อสารด้วยรูปภาพ (Info-
graphic) เพื่อให้เกิดความคิด
รวบยอดและสมรรถนะ

คำศัพท์สำคัญ

(Keyword)

เป็นคำหลักในเนื้อหาพิมพ์
ตัวอักษรสีฟ้าต่างจากข้อความ
เพื่อให้นักเรียนสนใจที่จะศึกษา
แบบเจาะลึก

สาระน่ารู้ (Tip)

นำเสนอเกร็ดความรู้เรื่อง
ต่าง ๆ เพื่อเสริมให้นักเรียนมี
ความรู้เพิ่มพูนกว้างขวางขึ้น

กิจกรรมเรียนรู้...สู่ปฏิบัติ

(Competency Activities)

กำหนดไว้เมื่อจบเนื้อหา
แต่ละหัวข้อ เพื่อสนับสนุนให้
ประยุกต์ความรู้ ความคิด และ
การปฏิบัติด้วยตนเอง

บทสรุป (Summary)

จัดทำเป็นผังมโนทัศน์
(Concept Map) เพื่อให้
นักเรียนใช้ทบทวนเนื้อหาที่
เรียนไปแล้ว

กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะ

(Competency Improve Activities)

โดยบูรณาการทักษะที่รวม
หลักการและความคิดรวบยอด
ในเรื่องต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ใน
การปฏิบัติกิจกรรม เช่น โครงการ

คำถามทบทวน

(Review Questions)

โดยตั้งคำถามแบบสะท้อน
คิด (R-C-A) จัดเรียงตามลำดับ
เนื้อหา เพื่อให้นักเรียนได้สะท้อน
ความคิดจากเรื่องที่เรียน

บรรณานุกรม

(References)

โดยนำเสนอรายชื่อหนังสือ
เอกสาร หรือเว็บไซต์ที่ใช้
ค้นคว้า อ้างอิงประกอบการ
เรียบเรียงเนื้อหา

อภิธานศัพท์

(Glossary)

โดยนำคำศัพท์สำคัญใน
เนื้อหา มาจัดเรียงตามลำดับ
อักษรและอธิบายความหมาย
ที่เชื่อมโยงอย่างละเอียด

สารบัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ทักษะการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต..... 1

- **สาระการเรียนรู้**..... 2
- การทำงานเชิงประสิทธิภาพ 3
- ทักษะการจัดการ 8
- ทักษะการทำงานร่วมกัน 10
- ผังมโนทัศน์สรุปเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 13
- **กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะ** 14
- **คำถามทบทวน**..... 14

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ธุรกิจเบื้องต้น 15

- **สาระการเรียนรู้**..... 16
- รู้จักธุรกิจ 17
- การจัดการธุรกิจ..... 22
- ผังมโนทัศน์สรุปเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 27
- **กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะ**..... 28
- **คำถามทบทวน**..... 28

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การจัดการธุรกิจการทำเฟอร์นิเจอร์แบบน็อกดาวน์.. 29

- **สาระการเรียนรู้**..... 30
- งานอาชีพการทำเฟอร์นิเจอร์แบบน็อกดาวน์ 31
- หลักการและวิธีการทำเฟอร์นิเจอร์แบบน็อกดาวน์..... 34
- การจัดการธุรกิจการทำเฟอร์นิเจอร์แบบน็อกดาวน์..... 37
- ผังมโนทัศน์สรุปเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 45
- **กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะ**..... 46
- **คำถามทบทวน**..... 46

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การจัดการธุรกิจขายพันธุ์พืช..... 47

- **สาระการเรียนรู้**..... 48
- งานอาชีพขายพันธุ์พืช..... 49
- เทคนิควิธีการขายพันธุ์พืช 52
- การจัดการธุรกิจขายพันธุ์พืช 57
- ผังมโนทัศน์สรุปเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 64
- **กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะ**..... 65
- **คำถามทบทวน**..... 65

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 สร้างสรรค์งานผ้า..... 66

- **สาระการเรียนรู้..... 67**
- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการตัดเย็บ 68
- การตัดเย็บเสื้อผ้าและของใช้ที่ทำจากผ้า..... 74
- การจัดการเสื้อผ้าอย่างมีประสิทธิภาพ 77
- ผังมโนทัศน์สรุปเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 82
- **กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะ..... 83**
- **คำถามทบทวน..... 83**

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 สำหรับครัวไทย 84

- **สาระการเรียนรู้..... 85**
- อาหารสำหรับ 86
- การวางแผนประกอบอาหาร 89
- การประกอบอาหารสำหรับดาว..... 91
- การประกอบอาหารสำหรับหวาน 94
- การจัดอาหารสำหรับ..... 96
- ผังมโนทัศน์สรุปเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ที่ 6 98
- **กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะ..... 99**
- **คำถามทบทวน..... 99**

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 บรรจุภัณฑ์สร้างสรรค์ได้..... 100

- **สาระการเรียนรู้..... 101**
- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์..... 102
- การออกแบบบรรจุภัณฑ์..... 106
- การประดิษฐ์บรรจุภัณฑ์ 109
- ผังมโนทัศน์สรุปเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ที่ 7 113
- **กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะ..... 114**
- **คำถามทบทวน..... 114**

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เส้นทางสู่งานอาชีพ 115

- **สาระการเรียนรู้..... 116**
- การทำงานหรือตำแหน่งที่ว่าง..... 117
- แนวทางเข้าสู่อาชีพ..... 119
- การประเมินทางเลือกอาชีพ 127
- ผังมโนทัศน์สรุปเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ที่ 8 134
- **กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะ..... 135**
- **คำถามทบทวน..... 135**

บรรณานุกรม..... 136

อภิธานศัพท์ 137

หน่วยการเรียนรู้ที่

1

ทักษะการทำงาน เพื่อการดำรงชีวิต

- 1 การทำงานเชิงประสิทธิภาพ
- 2 ทักษะการจัดการ
- 3 ทักษะการทำงานร่วมกัน

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. อภิปรายขั้นตอนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ (ง 1.1 ม. 3/1)
2. ใช้ทักษะในการทำงานร่วมกันอย่างมีคุณธรรม (ง 1.1 ม. 3/2)
3. อภิปรายการทำงานโดยใช้ทักษะการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม (ง 1.1 ม. 3/3)

สาระการเรียนรู้

1

การทำงานเชิงประสิทธิภาพ

การทำงานต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตควรหาวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพ โดยประหยัดในหลายด้าน ได้แก่ เวลา แรงงาน ทรัพยากร และค่าใช้จ่าย รวมทั้งคำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน

2

ทักษะการจัดการ

ทักษะการจัดการเป็นการจัดระบบงานและจัดระบบคน เพื่อให้ได้ผลงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

3

ทักษะการทำงานร่วมกัน

ทักษะการทำงานร่วมกันเป็นการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยมีเป้าหมายในการทำงานอย่างเดียวกันและนำกระบวนการในการทำงานกลุ่มมาเป็นแนวทางปฏิบัติ

ลองคิด ลองตอบ

นักเรียนมีวิธีการทำงานให้สำเร็จเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพอย่างไร

การทำงานเชิงประสิทธิภาพ

การทำงานเชิงประสิทธิภาพ เป็นการหาวิธีการทำงานต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตโดยช่วยประหยัดเวลา แรงงาน ทรัพยากร และค่าใช้จ่าย รวมทั้งมีความปลอดภัย

การทำงานที่มีประสิทธิภาพ

1

ประหยัดเวลา เป็นการใช้เวลาที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและทำให้เกิดประโยชน์มากที่สุด รู้จักบริหารเวลา รู้ว่าเวลาใดควรทำอะไร เช่น การประกอบอาหารควรจัดเตรียมวัตถุดิบ ภาชนะ และเครื่องใช้ให้พร้อม เพื่อความสะดวกและช่วยประหยัดเวลา

ประหยัดแรงงาน เป็นการใช้แรงงานในการปฏิบัติงาน โดยนำอุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้มาช่วยในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ เช่น การใช้เครื่องจักรผลิตรถยนต์แทนแรงงานคน การซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า ช่วยประหยัดแรงงานและลดเวลาในการทำงาน

2

3

ประหยัดทรัพยากร เป็นการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ในการทำงานอย่างประหยัด เช่น ไม่เปิดไฟทิ้งไว้ เลือกใช้หลอดไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงานไฟฟ้า ไม่เปิดน้ำทิ้งไว้ขณะทำความสะอาด อาชนะและเครื่องใช้ต่าง ๆ

ประหยัดค่าใช้จ่าย เป็นการจัดการทรัพย์สินหรือเงิน รู้จักใช้จ่ายและเก็บออม เช่น ดูแลเสื้อผ้าอย่างสม่ำเสมอจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการซื้อเสื้อผ้าใหม่ ทำความสะอาดเสื้อผ้าด้วยตนเอง จะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการใช้บริการร้านซักอบรีด

4

5

คำนึงถึงความปลอดภัย โดยใช้อุปกรณ์และเครื่องมือในการทำงานด้วยความระมัดระวัง ศึกษาวิธีการใช้งานให้ละเอียด ซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือที่ชำรุด และเมื่อใช้งานเสร็จแล้วควรแยกเป็นประเภทและเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย

กิจกรรมเรียนรู้...สู่ปฏิบัติ

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน อภิปรายเกี่ยวกับวิธีการทำงานเชิงประสิทธิภาพ แล้วสรุปผล

การวางแผนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

เป็นการเขียนแผนการทำงานไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร เมื่อไร ใครทำ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1 การรวบรวมและแจกแจงรายละเอียดของงาน

เป็นการรวบรวมงานทั้งหมดแล้วนำมาแจกแจงรายละเอียดว่างานที่จะทำมีอะไรบ้าง โดยแบ่งงานออกเป็นหมวดหมู่ ตรวจสอบ รวบรวม วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่จะใช้ในการทำงาน และคำนวณค่าใช้จ่าย

2 การเขียนแผนการทำงาน

ควรมีหัวข้อสำคัญดังนี้

- 1) ลักษณะงานที่ทำ
- 2) วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้
- 3) กำหนดระยะเวลาที่ทำงาน
- 4) กำหนดขั้นตอนในการทำงาน
- 5) ผู้รับผิดชอบงาน

4 การประเมินผลการทำงาน

เป็นการประเมินผลก่อนการปฏิบัติงาน ระหว่างการปฏิบัติงาน และหลังการปฏิบัติงาน ว่าเป็นไปตามแผนงานหรือไม่ มีปัญหา อุปสรรค และวิธีแก้ปัญหายังไง ผลงานที่ได้มีคุณภาพอย่างไร

3 การลงมือปฏิบัติงาน

เป็นการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ทำได้ตามลำดับขั้นตอน

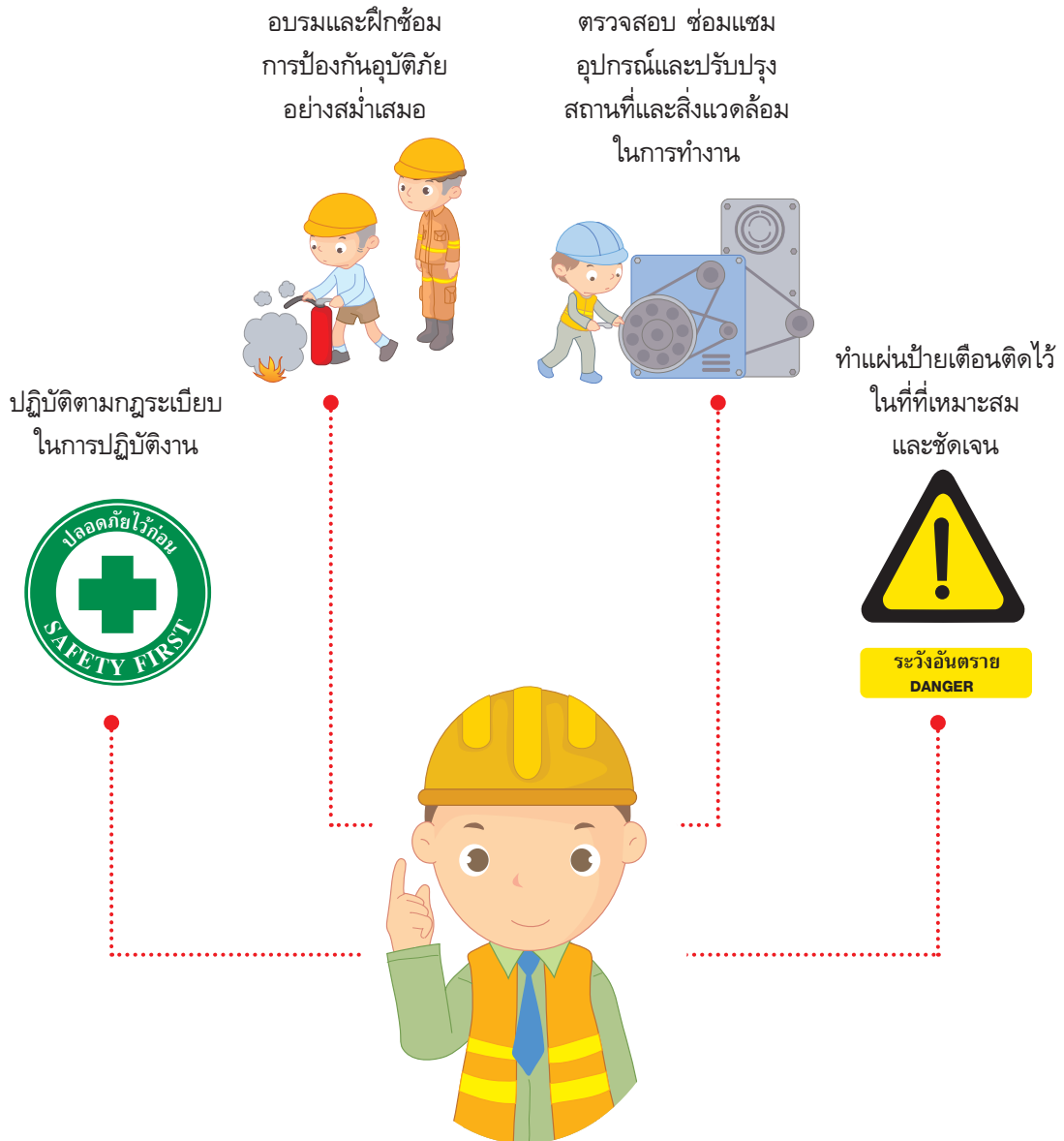

กิจกรรมเรียนรู้...สู่ปฏิบัติ

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน วางแผนการทำงานเชิงประสิทธิภาพ แล้วสรุปผล

แนวปฏิบัติในการทำงานอย่างปลอดภัย

แนวปฏิบัติในการทำงานอย่างปลอดภัยทำได้โดยผู้ปฏิบัติงานร่วมกันกำหนดแนวทางการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน ดังนี้

แหล่งสืบค้นข้อมูล

1. ผู้ปกครอง ผู้รู้ อาจารย์ พนักงาน ผู้บริหารองค์กร
2. หนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวกับการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ทักษะที่จำเป็นในการทำงาน
3. เว็บไซต์ที่ใช้ค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน เช่น <http://www.tosh.or.th>

กิจกรรม 5 ส เป็นกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงานที่สามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ได้แก่

1

สะสาง (Seiri)

เป็นการแยกแยะสิ่งของที่ใช้กับไม่ใช้ออกจากกัน โดยการจัดสิ่งของที่ไมใช่ของนอกพื้นที่ สิ่งใดมีมูลค่าสามารถขายได้ก็นำไปขาย แต่ถ้าไม่มีมูลค่าก็นำไปทำลาย

สะดวก (Seiton)

เป็นการจัดระเบียบความเรียบร้อยในการจัดวางสิ่งของต่าง ๆ เพื่อให้สะดวกในการหยิบมาใช้งานเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ มีการระบุชื่อแฟ้ม ชื่อวัสดุหรือชั้นวางที่ชัดเจน ซึ่งจะช่วยลดเวลาในการค้นหาและใช้เวลาในการทำงานได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2

3

สะอาด (Seiso)

เป็นการดูแลให้สถานที่ทำงานรวมทั้งอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ สะอาด ปราศจากคราบฝุ่น คราบน้ำมัน สิ่งสกปรก และขยะ

สุขลักษณะ (Seiketsu)

เป็นการรักษา 3 ส แรก อย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นการสะสาง การจัดการให้สะดวก และการทำความสะอาด โดยจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ถูกสุขลักษณะเพื่อสุขภาพ อนามัยของตนเองและผู้ร่วมงาน

4

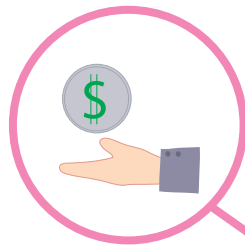
5

สร้างนิสัย (Shitsuke)

เป็นการปฏิบัติ 4 ส แรก จนเกิดทักษะและติดเป็นนิสัยตนเอง ซึ่งจะปลูกฝังจิตสำนึกและสร้างนิสัยการทำงานให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างถูกต้อง และมีวินัยในการทำงาน

ประโยชน์ที่ได้จากการทำงานปลอดภัย เมื่อผู้ปฏิบัติงานทำงานด้วยความปลอดภัยนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองแล้ว ยังส่งผลให้เกิดประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ดังนี้

1

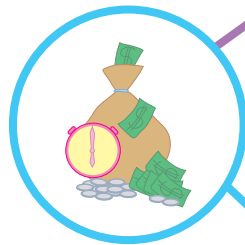
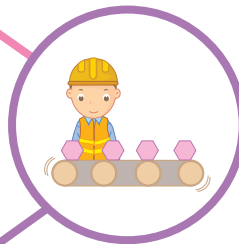
ช่วยลดค่าใช้จ่าย

โดยลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ เครื่องมือ และงานหรือวัสดุที่เสียหาย

ช่วยให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

เมื่อผู้ปฏิบัติงานมีสมาธิในการทำงาน อุปกรณ์และเครื่องมืออยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน ส่งผลให้ชิ้นงานหรือผลงานมีคุณภาพ และสามารถผลิตได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2

3

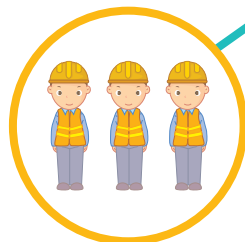
ช่วยลดต้นทุนและเวลาในการปฏิบัติงาน

ถ้าไม่เกิดอุบัติเหตุการทำงานจะคล่องตัว สินค้าหรือผลงานที่ผลิตมีคุณภาพและได้ปริมาณในเวลาที่กำหนด ไม่ต้องเสียเวลากับการจัดระเบียบหรือความไม่พร้อมขณะทำงาน

ช่วยให้เกิดแรงจูงใจในขณะปฏิบัติงาน

ความพร้อมของสถานที่และเครื่องมือที่ใช้ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีจิตใจสบาย ไม่มีความกังวล เกิดความมั่นใจ และอยากทำงานให้สำเร็จลุล่วง

4

5

ช่วยรักษาทรัพยากรมนุษย์

การมีกฎระเบียบและมาตรการป้องกัน อุบัติภัยที่เคร่งครัดในการปฏิบัติงานจะช่วยรักษาบุคลากรซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญที่สุดไว้ได้

กิจกรรมเรียนรู้...สู่ปฏิบัติ

นักเรียนจับคู่กับเพื่อนวิเคราะห์วิธีการทำงานที่มีความเสี่ยง พร้อมบอกแนวทางการทำงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัย แล้วสรุปผล

ทักษะการจัดการ

ทักษะการจัดการเป็นความพยายามของบุคคลที่จะจัดระบบงานและจัดระบบคน เพื่อให้ได้ผลงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

กิจกรรมเรียนรู้...สู่ปฏิบัติ

นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับทรัพยากรในการจัดการยุคใหม่ แล้วบันทึกความรู้

การจัดการวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี เป็นการนำวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานให้เหมาะสมและถูกวิธี เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ ช่วยประหยัดเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่ายในการทำงาน โดยคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับงาน

1

จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีให้พร้อมก่อนการทำงาน

2

ทำความสะอาดและจัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีหลังการปฏิบัติงาน

4

ศึกษาวิธีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีให้ถูกต้อง และใช้งานอย่างปลอดภัย

3

กิจกรรมเรียนรู้...สู่ปฏิบัติ

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ควรนำมาใช้ในการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต แล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ทักษะการทำงานร่วมกัน

การทำงานร่วมกันหรือการทำงานกลุ่ม เป็นการทำงานร่วมกับผู้อื่นตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการทำงานอย่างเดียวกัน สมาชิกในกลุ่มรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง และยึดหลักการของการทำงานกลุ่มเป็นสำคัญ รวมทั้งการมี **มนุษยสัมพันธ์** ที่ดีเพื่อดำเนินงานต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งกระบวนการในการทำงานร่วมกันมีดังนี้

หลักการในการทำงานร่วมกัน การทำงานร่วมกับสมาชิกในกลุ่มควรยึดหลักการดังนี้

1 รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง สมาชิกแต่ละคน มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบแตกต่างกัน จึงควร ปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด

2 มีทักษะในการสื่อสาร ทั้งการสื่อสารด้วยวิธีการเขียน การใช้คำพูด และการสื่อสารด้วยท่าทาง

3 มีคุณธรรมในการทำงาน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ และความประหยัด

4 สรุปผลการทำงานร่วมกัน โดยช่วยกันหาข้อสรุปด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การอภิปราย การแสดงความคิดเห็น

5 นำเสนอผลงาน โดยเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บทความ แผนภูมิ ซึ่งทำความเข้าใจ เปรียบเทียบ และจดจำได้ง่าย

มนุษยสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน เป็นการสร้างความเป็นมิตรกับผู้อื่น ทำให้ได้รับการสนับสนุน ช่วยเหลือ และพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยให้ความร่วมมือในการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้งานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย ซึ่งผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีควรมีคุณลักษณะดังนี้

กิจกรรมเรียนรู้...สู่ปฏิบัติ

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-7 คน ร่วมกันวางแผนการทำงานเสริมรายได้ 1 งาน โดยปฏิบัติตามขั้นตอนของกระบวนการในการทำงานร่วมกัน

ฉบับโน้ตสรุปเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

Concept Map

กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะ

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–5 คน สัมภาษณ์ผู้รู้หรือบุคคลในครอบครัวเกี่ยวกับวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ แล้วสรุป
2. นักเรียนเลือกทำโครงการจากเรื่องที่กำหนดให้เพียง 1 เรื่อง หรืออาจเลือกทำโครงการอื่นตามความสนใจ โดยเลือกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน และเขียนโครงการตามรูปแบบที่อาจารย์ที่ปรึกษากำหนด แล้วนำเสนอเพื่อพิจารณาอนุมัติก่อนลงมือทำ
เรื่องที่กำหนดให้
 - 1) วิธีการทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 2) ทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต
3. นักเรียนสำรวจตนเองว่าได้นำความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำงานเชิงประสิทธิภาพมาใช้ในการชีวิตประจำวันอย่างไร แล้วสรุป

คำถามทบทวน

1. การทำงานเชิงประสิทธิภาพมีลักษณะอย่างไร
2. การวางแผนการทำงานที่มีประสิทธิภาพมีขั้นตอนอะไรบ้าง
3. การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุมีวิธีการอย่างไร
4. กิจกรรม 5 ส มีอะไรบ้าง
5. นักเรียนมีแนวทางในการปฏิบัติงานให้ปลอดภัยอย่างไร
6. ทักษะการจัดการมีกี่ขั้นตอน อะไรบ้าง
7. ทรัพยากรในการดำเนินงานมีอะไรบ้าง
8. นักเรียนจะมีวิธีการจัดการวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีในการทำงานอย่างไร
9. การทำงานร่วมกันควรคำนึงถึงหลักการใดบ้าง
10. มนุษย์สัมพันธ์มีความสำคัญอย่างไรในการทำงานร่วมกับผู้อื่น